

บทเรียนสำเร็จรูป

เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค

เล่มที่
๑

ตำนาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

นายสาขันธ์ ควongอัครมะ ครูชำนาญการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนโชพิสัยพิทยาคม อำเภอโชพิสัย จังหวัดบึงกาฬ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่องชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เล่มที่ ๑ คำนาม

นายสายันต์ ดวงอัครมะ

ครูชำนาญการโรงเรียนโซ่พิสัยพิทยาคม จังหวัดบึงกาฬ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ คำนาม เป็นสื่อนวัตกรรมทางการศึกษาที่ผู้รายงานได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่องชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ โรงเรียนโชพิสัยพิทยาคม จังหวัดบึงกาฬ ซึ่งได้จัดทำทั้งหมด ๗ เล่ม คือ

เล่มที่ ๑ คำนาม

เล่มที่ ๒ คำสรรพนาม

เล่มที่ ๓ คำกริยา

เล่มที่ ๔ คำวิเศษณ์

เล่มที่ ๕ คำบุพบท

เล่มที่ ๖ คำสันธาน

เล่มที่ ๗ คำอุทาน

สำหรับเล่มที่ ๑ คำนามเล่มนี้ นักเรียนจะได้ฝึกทักษะการเรียนรู้ในกระบวนการเรียนรู้ตามกรอบบทเรียนสำเร็จรูป โดยทำแบบทดสอบก่อนเรียน ศึกษากรอบเนื้อหา คำนาม จำนวน ๗ กรอบ ฝึกตอบคำถามท้ายกรอบเนื้อหาแต่ละกรอบ และทำแบบทดสอบหลังเรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ทุกกรอบเนื้อหา

สายนต์ ดวงอักษะ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับครูผู้สอน.....	ค
คำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียน.....	ง
ขั้นตอนการศึกษบทเรียนสำเร็จรูป.....	จ
มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้.....	ฉ
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง คำนาม.....	๒
กรอบที่ ๑ ความหมายของคำนาม.....	๕
กรอบที่ ๒ ชนิดของคำนาม/คำนามทั่วไป (सामान्यนาม).....	๖
กรอบที่ ๓ คำนามเฉพาะ (วิสามานยนาม).....	๗
กรอบที่ ๔ คำนามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม).....	๘
กรอบที่ ๕ คำนามบอกลักษณะ (ลักษณะนาม).....	๙
กรอบที่ ๖ คำนามบอกอาการหรือความเป็นอยู่ (อาการนาม).....	๑๒
กรอบที่ ๗ หน้าที่ของคำนาม.....	๑๔
แบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คำนาม.....	๑๗
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง คำนาม.....	๒๐
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง คำนาม.....	๒๑
บรรณานุกรม.....	๒๒

คำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับครูผู้สอน

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ คำนาม เล่มนี้ ผู้จัดทำได้แยกสื่อการเรียนรู้เป็น ๒ ส่วน

๑. แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับครูผู้สอน

๒. บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ คำนาม เพื่อใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนควบคู่ไปกับแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ครูอ่านแผนการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจและแจกบทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนคนละ ๑ เล่ม เสร็จแล้วอธิบายให้นักเรียนปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ๑ อธิบายวิธีการศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป โดยให้เรียนไปที่ละกรอบ
- ๒ ให้นักเรียนศึกษาความรู้จากบทเรียนด้วยตนเอง
- ๓ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนก่อนที่จะศึกษาบทเรียนสำเร็จรูป
- ๔ ให้นักเรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปอย่างอิสระ
- ๕ ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้งหนึ่งหลังจากศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปแล้ว
- ๖ ประเมินผลการเรียนของนักเรียนหลังจากศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปเรื่องนี้แล้ว ถ้านักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนได้เกินร้อยละ ๘๐ ถือว่าผ่าน
- ๗ เมื่อนักเรียนศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปเรียบร้อยแล้ว ให้เก็บบทเรียนสำเร็จรูปเข้าที่ให้เรียบร้อยและส่งกระดาษคำตอบที่ครูผู้สอน

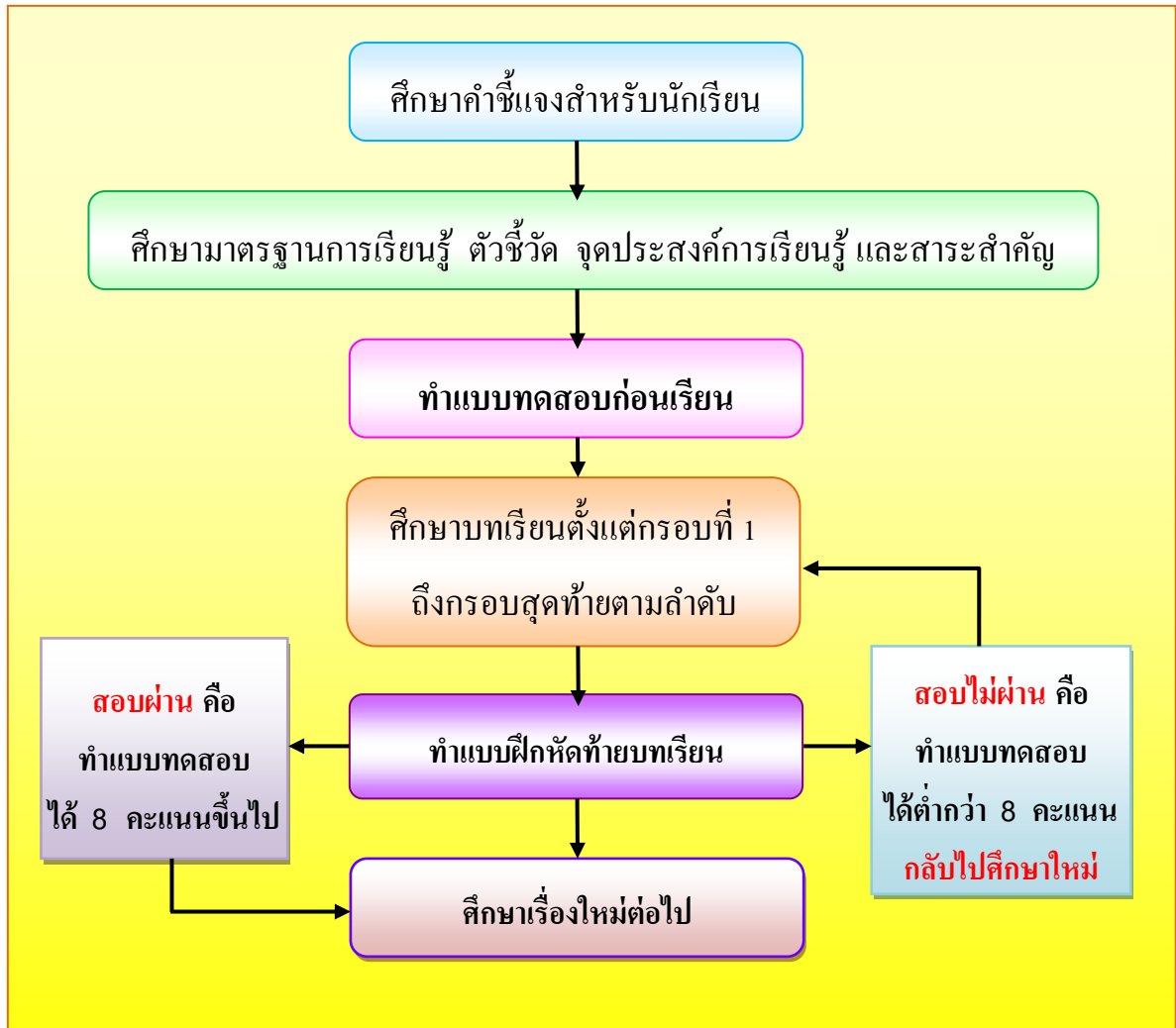
คำชี้แจงการใช้บทเรียนสำเร็จรูปสำหรับนักเรียน

บทเรียนสำเร็จรูปเรื่องชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เล่มที่ ๑ คำนามเล่มนี้ มุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษาด้วยตนเอง ดังนั้นเพื่อให้บทเรียนชุดนี้เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนตรงตามจุดประสงค์ขอให้นักเรียนศึกษา โดยปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้อย่างเคร่งครัด

๑. บทเรียนชุดนี้ใช้เวลา ๑ ชั่วโมง
๒. อ่านขั้นตอนการแนะนำวิธีเรียนอย่างละเอียด
๓. ให้นักเรียนตั้งใจศึกษาตั้งแต่แรก ทำความเข้าใจในบทเรียนนี้และทำแบบฝึกหัดไปตามลำดับโดยตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบ
๔. นักเรียนควรรหาคำตอบจากการทำแบบฝึกหัดให้เสร็จเสียก่อน แล้วควรตรวจสอบกับเฉลย
๕. ถ้าคำตอบผิดให้กลับไปศึกษาเนื้อหาใหม่เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง
๖. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์เสมอ โดยไม่ดูคำตอบก่อนเป็นอันขาดจึงจะทำให้การเรียนได้ผลดี
๗. หลังจากศึกษาบทเรียนสำเร็จรูปเรียบร้อยแล้ว ให้เก็บเข้าที่ให้เรียบร้อยและส่งกระดาษคำตอบกับครูผู้สอน
๘. ขอให้นักเรียนปฏิบัติไปที่ละขั้นตอนด้วยความตั้งใจและมีสมาธิ

ขั้นตอนการศึกษบทเรียนสำเร็จรูป

เมื่อนักเรียนเข้าใจขั้นตอนการศึกษบทเรียนสำเร็จรูปแล้ว
ให้นักเรียนลองไปศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
ตลอดทั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน้าถัดไปเลยนะครับ

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๔ : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ท ๔.๓ วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคตามหลักภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑ นักเรียนสามารถจำแนกชนิดของคำได้
- ๒ นักเรียนสามารถวิเคราะห์หน้าที่ของคำในประโยคได้

ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้
คือเป้าหมายในการศึกษาที่เราต้องทราบ
ให้นักเรียนตั้งใจศึกษากันนะครับ

สวัสดีครับนักเรียน.....

วันนี้เรารู้จักชนิดและหน้าที่ของคำนามในประโยคกันนะครับ
ก่อนอื่นนักเรียน ต้องทำแบบทดสอบก่อนเรียนกันก่อนนะครับ

คำนาม

แบบทดสอบก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค เล่มที่ ๑ คำนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
โดยทำเครื่องหมาย × (กากบาท) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ชื่อใดมีวิสามานยนาม

- ก. จำปีมีนิสัยดี
- ข. ฉันชอบดอกจำปี
- ค. เขาจำปีเกิดไม่ได้
- ง. งานประจำปีของจังหวัด

๒. ชื่อใดมีคำลักษณนาม

- ก. พระวัดป่าฉันอาหารเพียงมือเดียว
- ข. เราได้ยินดีต้อนรับคณะผู้มาเยือน
- ค. ผุ่่นกผุ่่นนื้อพยพมาจากไซบีเรีย
- ง. โขลงช้างโขลงสุดท้ายแห่งป่าห้วยขาแข้ง

๓. ชื่อใดไม่มีคำอาการนาม

- ก. การเมืองเป็นเรื่องของทุกคน
- ข. การไฟฟ้ามอบความสุขให้ทุกครัวเรือน
- ค. บ้านคือสถานที่ที่มีความรักและความอบอุ่น
- ง. ความกตัญญูกตเวทิตะเป็นเครื่องหมายของคนดี

๔. ข้อใดมีคำสมุหนาม

- ก. เราทำข้อสอบผิด ๓ ข้อ
- ข. นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาให้เรียนฟรี ๑๕ ปี
- ค. ช้างโขลงนี้เป็นช้างโขลงสุดท้ายในป่าเมืองกาญจนบุรี
- ง. คณะนักเรียนจากโรงเรียนโชฬารพิทยาคมร่วมกันทำความสะอาดวัด

๕. ข้อความต่อไปนี้ไม่มีคำนามชนิดใด

“สาวมิสทินต้องลงเรือมา ๓ วัน เพื่อส่งแป้งหอม ๑๐๐ โหลให้แก่นางผีเสื้อน้ำที่ถ้ำห้วยกะโหลก”

- ก. สมุหนาม
- ข. ลักษณะนาม
- ค. सामานยนาม
- ง. วิสามานยนาม

๖. คำนามที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

- ก. เธอกินข้าวหรือยัง
- ข. น้องตื่นนอนตอนสาย ๆ
- ค. แมวเป็นสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม
- ง. ครูทำโทษนักเรียนที่ไม่ทำการบ้านส่ง

๗. ข้อใดมีคำนามทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

- ก. เรานัดกันที่ร้านเดิม
- ข. ฉันแปลหนังสือหลายเรื่อง
- ค. เขายอมเสียสละทุกอย่างเพื่อลูก
- ง. ปลาฉลามเป็นสัตว์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก

๘. คำนามที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค

- ก. ตำรวจจับผู้ร้ายได้
- ข. เด็กเล็กๆ ชอบงอแง
- ค. สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่ซื่อสัตย์
- ง. นักเรียนชอบออกกำลังกายตอนเย็น ๆ

๙. ข้อใดเป็นคำนามที่ขยายนามอื่น

- ก. พี่บอกการบ้านน้อง
- ข. พวกเขาเป็นนักเรียน
- ค. ฉัน কিনาฬิกาแดงแล้ว
- ง. สุวรรณเพื่อนฉันจะมาถึงบ่ายนี้

๑๐. ข้อใดเป็นคำนามที่ขยายคำกริยา

- ก. ปลากินเหยื่อ
- ข. เขาสวมแว่นตา
- ค. พี่บอกการบ้านน้อง
- ง. น้องชอบดื่มน้ำเวลากลางวัน

ถ้านักเรียนทำไม่ได้ไม่เป็นไรครับ
ต้องมาศึกษาความรู้เรื่อง “คำนาม” ก่อน
แล้วนักเรียนจะเข้าใจและทำข้อสอบได้แน่นอนครับ

กรอบที่ ๑ คำนาม

นักเรียนทราบไหมครับว่าคำนามหมายความว่าอย่างไร
ลองคิดในใจแล้วอ่านความหมายของคำนามดูว่า
จะตรงกับคำตอบในใจของนักเรียน หรือเปล่า

ความหมายของคำนาม

คำนาม หมายถึง คำที่ใช้เรียกชื่อ คน
สัตว์ สิ่งของ สถานที่ สภาพ อาการ
ทั้งที่มีตัวตน และไม่มีตัวตน เช่น

ชื่อคน : วาสนา, สมศรี, พรเทพ ...

ชื่อสัตว์ : ไก่, ปลา, แมว ...

สิ่งของ : หนังสือ, มิด, ดอกไม้, เรือ, กระเป๋า ...

สถานที่ : บ้าน, วัด, โรงพยาบาล ...

คำถามกรอบที่ ๑

คำว่า ศรีสุดา และ น้ำตกเจ็ดสี
เป็นคำนามหรือเปล่าครับ
เพราะอะไรเอ่ย.....?

เฉลยคำตอบกรอบที่ ๑

เป็นคำนาม เพราะ เป็นคำที่เรียกชื่อคนและชื่อสัตว์ทุกตัว

เมื่อนักเรียนทราบความหมายคำนามแล้ว
เรามาดูกันต่อเนะครับว่าคำนามมีกี่ชนิด
และมีชนิดอะไรบ้าง

กรอบที่ ๒ ชนิดของคำนาม

คำนามมี ๕ ชนิด

๑. คำนามทั่วไป (सामानยนาม) คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อทั่วไป
ไม่เจาะจงว่าเรียกคนใด สัตว์ตัวใด หรือสิ่งของใด เช่น ครู นักเรียน โรงเรียน
อำเภอ จังหวัด ประเทศ ช้าง ลิง นก เห็ด รถ ถนน คลอง คน มหาวิทยาลัย ฯลฯ

คำถามกรอบที่ ๒

ลองมาตอบคำถามคุณะครับ โดยให้นักเรียน
ขีดเส้นใต้คำนามทั่วไปจากประโยคต่อไปนี้

๑. เป็ดร้องเสียงดัง   ๒. ดอกไม้มีสีสวย
๓. เขาเป็นเด็ก   ๔. ฉันซื้อโทรศัพท์มือถือ

เฉลยคำตอบรอบที่ ๒

๑. เป็รื่องเสียงคัง ๒. ดอกไม้มีสีสาย ๓. เขาเป็นเเด็ก ๔. ฉันซื้ออโทรศัพท์มือถือ

ไม่ยากเลยใช่ไหมครับ สำหรับคำถามชนิดที่ ๑
นักเรียนมาศึกษาคำถามชนิดที่ ๒ ต่อเลยนะครับ

รอบที่ ๓ วิสามานยนาม

๒. คำนามเฉพาะ (วิสามานยนาม)

คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะเจาะจงลงไป บ่งบอกให้เห็นเป็นเอกลักษณ์
เช่น ถนนสมทรงไข่ม้อยจ๊ะ โรงเรียนโชฬาลัยพิทยาคม วัดป่า วันจันทร์
จังหวัดบึงกาฬ แม่น้ำเจ้าพระยา ช้างเอราวัณ ประเทศไทย ลิงชิมแปนซี ฯลฯ

คำถามรอบที่ ๓

ให้นักเรียนบอกคำนามชี้เฉพาะจากประโยคต่อไปนี้

๑. ภูกระดึงอยู่ในจังหวัดเลย
๒. น้ำตกเจ็ดสาวน้อยเป็นน้ำตกยอดนิยม

เฉลยคำตอบรอบที่ ๓

๑. ภูกระดึง - จังหวัดเลย   ๒. น้ำตกเจ็ดสาวน้อย

เก่งมากเลยครับ ต่อไปเป็นคำถามบอกหมวดหมู่ มาศึกษากันต่อเลยนะครับ

รอบที่ ๔ สมุหนาม

๓. คำถามบอกหมวดหมู่ (สมุหนาม)

คือ คำถามที่บอกหมวดหมู่ของนามนั้น ๆ ให้นำหน้าคำถาม เช่น ช่อดอกไม้ กองทหาร กองลูกเสือ คณะครู คณะนักเรียน ฝูงปลา ฝูงสัตว์

คำถามรอบที่ ๔

ให้นักเรียนบอกคำถามบอกหมวดหมู่จากประโยคที่กำหนด

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตอาหารแปรรูป
๒. ฝูงกาบินวนอยู่เหนือหลังคาบ้าน
๓. หมู่ลูกเสือชั้น ม.๑ ฝึกเดินทางไกล
๔. พวกเด็ก ๆ วิ่งกรูเมื่อเห็นรถขายไอศกรีม
๕. ผู้อำนวยการ โรงเรียนจัดประชุมคณะกรรมการนักเรียน

เฉลยคำตอบรอบที่ ๔

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร   ๒. ฟุงกา   ๓. หมูลูกเสือ
๔. พวกเด็ก ๆ   ๕. คณะกรรมการนักเรียน

ดีใจด้วยกับคนที่ตอบถูกนะครับ
เรามาศึกษาลักษณะนามกันต่อเลยนะครับ

รอบที่ ๕ ลักษณะนาม

๔. คำนามบอกลักษณะ (ลักษณะนาม)

คือ คำนามที่บอกลักษณะของนาม เพื่อให้รู้สัดส่วนรูปพรรณสัณฐาน
ของคำนามนั้น ๆ คำประเภทนี้จะวางไว้หลังวิเศษณ์บอกจำนวน เช่น

นามทั่วไป	นามบอกลักษณะ
๑. แม่กุญแจ	แม่, ตัว
๒. ลูกกุญแจ	ลูก, ดอก
๓. ภิกษุ สามเณร นักพรต นักบวช นักบุญ	รูป
๔. ยักษ์ ภูติผีปีศาจ ฤาษี พญาลิง (จากเรื่องรามเกียรติ์)	ตน
๕. ปี่ ขลุ่ย	เลา
๖. ช้างบ้าน	เชือก

นามทั่วไป	นามบอกลักษณะ
๓. นาฬิกา	เรือน
๔. ข้าวโพด	ดอก, ฝัก
๕. หนังสือ สมุด เกวียน อาวุธมีคม เทียน เข็ม กรรไกร ลีว	เล่ม
๑๐. ผู้แสดงมหรสพที่มีโรง เช่น ละคร ลิเก	โรง
๑๑. คณะบุคคลที่เล่นเป็นวง เช่น ตะกร้อ คนตรี เพลงสักรา	วง
๑๒. ของที่อยู่ติดกันเป็นพืด เช่น จาก พลุ ลูกปัด ปลาย่าง	ตัก
๑๓. แหวน กำไล	วง
๑๔. ของที่มีรูปเป็นหลังคา เช่น เรือน ตึก ประทุน เก๋ง นุชบก	หลัง
๑๕. ของแบน ๆ เช่น กระดาษ กระดาน กระเบื้อง อิฐ	แผ่น
๑๖. ของแบน กว้างใหญ่ เช่น ผ้า เลื่อ พรม กระแซง	ผืน
๑๗. ของแผ่นที่มีกรอบ เช่น ประตู กระฉาก กรอบรูป	บาน
๑๘. ของที่แบนรูปยาว ๆ เช่น เหล็ก ตะกั่ว ดินสอ	แท่ง
๑๙. ของที่มีส่วนถือและลากรูปยาว เช่น ร่ม ฉัตร ธนู เบ็ด ซ้อน	คัน
๒๐. ของที่เป็นต้น เช่น ไม้ เสา ชุง	ต้น
๒๑. ของกลมยาวเป็นปล้อง เช่น ไม้ไผ่ อ้อย	ลำ
๒๒. ของกลมยาวกลวง เช่น ปล้องไม้ไผ่ ข้าวหลาม พลุ ปืน	กระบอก
๒๓. สิ่งที่เป็นทางยาว เช่น ถนน ทาง ลำน้ำ ว่าว	สาย
๒๔. ของที่มีปากกว้าง เช่น แห อวน สวิง โพงพาง	ปาก
๒๕. ของเป็นดวงกลม ๆ เช่น ตะวัน เดือน ดาว ไฟ จิต วิญญาณ	ดวง
๒๖. ของแบนเป็นพืดยาว เช่น เลื่อย ดอก	ปิ่น
๒๗. ของเล็กยาวเรียงเป็นแถว เช่น ลูกกรง ฟัน	ซี่

เป็นอย่างไรบ้างครับนักเรียน
ครูจะขอทบทวนความจำดูหน่อยนะครับ

คำถามกรอบที่ ๕

ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่เป็นลักษณะนามจากประโยคที่กำหนดให้

๑. คุณพ่อนิมนต์พระสงฆ์ ๕ รูปมาสวดพระพุทธรูป
๒. เขาทำข้อสอบผิดเพียงข้อเดียว
๓. สินค้าชิ้นนี้มีความแข็งแรงทนทานเป็นพิเศษ

เฉลยคำตอบกรอบที่ ๕

๑. คุณพ่อนิมนต์พระสงฆ์ ๕ รูปมาสวดพระพุทธรูป
๒. เขาทำข้อสอบผิดเพียงข้อเดียว
๓. สินค้าชิ้นนี้มีความแข็งแรงทนทานเป็นพิเศษ

เป็นอย่างไรบ้าง ตอบถูกกันไหมครับ

ต่อไปเราก็จะมาศึกษาคำนามชนิดสุดท้ายกันแล้วนะครับ
มาเริ่มกันเลยครับคนเก่ง.....

กรอบที่ ๖ อากาณาม

๕. คำนามบอกอาการหรือความเป็นอยู่ (อาการนาม)
- คือ นามบอกอาการ ได้แก่ คำกริยาหรือคำวิเศษณ์ที่มีคำว่า
"การ" "ความ" นำหน้า

เพื่อให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น
ลองมาดูตัวอย่างในหน้าถัดไปนะครับ

"การ"

ใช้นำหน้าคำกริยาทั้งหลาย เช่น
การกิน การเดิน การเล่น การนอน
การวิ่ง การฟัง การออกกำลังกาย
การคิด การเขียน ฯลฯ

หมายเหตุ นามบางคำแม้จะมี "การ"
นำหน้าก็ไม่ใช่คำอาการนาม เช่น
การไฟฟ้า การเงิน การประปา ฯลฯ
คำเหล่านี้จัดเป็น सामानยนาม หรือ
นามทั่วไป

"ความ"

ใช้นำหน้าคำกริยาที่มีความหมายในทาง
"เกิด ดับ มี เป็น เจริญ เสื่อม" หรือ
กริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ เช่น ความตาย
ความคิด ความจน ความรัก ความทุกข์
ความเจริญ ความสุข และนำหน้าคำ
วิเศษณ์ เช่น ความอ้วน ความดี ความ
สวยงาม ความสดใส ความร่าเริง
ความบ้าบิ่น เป็นต้น

เมื่อทราบความหมายและลักษณะของอาการนามแล้ว
มาทดลองวัดความรู้กันหน่อยนะครับ

คำถามกรอบที่ ๖

๑. คนทุกคนต้องการความรัก
๒. การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน
๓. นักเรียนมีความสุขที่ได้ทำการบ้าน
๔. ความประมาทเป็นบ่อเกิดแห่งความตาย
๕. การนอนเป็นการพักผ่อนที่ดีที่สุด

เฉลยคำตอบกรอบที่ ๖

๑. ความรัก	๒. การอ่าน	๓. ความสุข
๔. ความประมาท - ความตาย	๕. การนอน - การพักผ่อน	

หลังจากที่นักเรียนได้ศึกษาชนิดของคำนามไปแล้ว
ต่อไปก็จะเป็นเรื่องของ หน้าที่ของคำนามในประโยค
เรามาศึกษาความรู้ในกรอบที่ ๗ กันเลยนะคะ

กรอบที่ ๗ หน้าที่ของคำนามในประโยค

คำนามเมื่อนำมารวมเป็นประโยค สามารถทำหน้าที่ได้ดังต่อไปนี้

๑. เป็นประธานของประโยค เช่น กบกระโดด เต่าคลาน

คนเดิน นกบิน

(กบ เต่า คน นก ทำหน้าที่เป็นประธาน แสดงกริยาต่าง ๆ)

๒. เป็นกรรมหรือผู้ถูกกระทำ เช่น งูกินกบ

(กบถูกกระทำเพราะกบถูกงูกิน)

คนจี้ม้า

(ม้าถูกกระทำเพราะถูกคนจี้)

แม่ค้าขายผลไม้

(ผลไม้ถูกกระทำเพราะถูกแม่ค้าขาย)

๓. เป็นบทขยายนามอื่น เพื่อให้ได้ความชัดเจนขึ้น เช่น
 สีนามิคลื่นยักษ์ซัดถล่ม ๖ จังหวัดภาคใต้
 (คลื่นยักษ์ ขยาย สีนามิ)
 นักเรียนโรงเรียนโชพิสัยพิทยาคมเป็นผู้มีความรู้และคุณธรรม
 (โรงเรียนโชพิสัยพิทยาคมขยายนักเรียน)
๔. ทำหน้าที่ขยายกริยา เช่น
นั่งอยู่บ้าน
 (บ้าน เป็นคำขยายกริยา อยู่)
ฉันชอบอ่านหนังสือตอนเช้าๆ
 (ตอนเช้าๆ เป็นคำขยายกริยา อ่านซึ่งบอกเวลา)

เมื่อเข้าใจหน้าที่ของคำนามในประโยคแล้ว
 นักเรียนลองมาฝึกใช้ความคิดกันหน่อยนะครับ

คำถามกรอบที่ ๗

ให้นักเรียนตอบคร่าวๆ คำที่ขีดเส้นใต้ทำหน้าที่อะไรในประโยคครับ

๑. แมวเป็นสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม
๒. ตำรวจจับผู้ร้ายได้
๓. น้องชอบดื่มน้ำเวลากลางคืน

เฉลยคำตอบกรอบที่ ๗

๑. เป็นประธานของประโยค   ๒. เป็นกรรม   ๓. ขยายกริยา

เป็นอย่างไรกันบ้างครับนักเรียน
สำหรับชนิดและหน้าที่ของคำนามในประโยค ที่ได้ศึกษามาทั้งหมด
ต่อจากนี้ไป ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ที่ได้ศึกษามาทั้งหมดนะครับ....

แบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค เล่มที่ ๑ คำนาม

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

โดยทำเครื่องหมาย × (กากบาท) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดมีวิสามานยนาม

- ก. จำปีมีนิสัยดี
- ข. ฉันชอบดอกจำปี
- ค. เขาจำปีเกิดไม่ได้
- ง. งานประจำปีของจังหวัด

๒. ข้อใดมีคำลักษณนาม

- ก. พระป้าฉันอาหารเพียงมือเดียว
- ข. เราได้ยินดีต้อนรับคณะผู้มาเยือน
- ค. ฝูงนกฝูงนี้อพยพมาจากไซบีเรีย
- ง. โขลงช้างโขลงสุดท้ายแห่งป่าห้วยขาแข้ง

๓. ข้อใดมีคำสมุหนาม

- ก. เราทำข้อสอบผิด ๓ ข้อ
- ข. นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาริเริ่มฟรี ๑๕ ปี
- ค. ช้างโขลงนี้เป็นช้างโขลงสุดท้ายในป่าเมืองกาญจน์
- ง. คณะนักเรียนจากโรงเรียนชัยบาดาลวิทยาร่วมกันทำความสะอาดวัด

๔. ข้อใดไม่มีคำอาการนาม

- ก. การเมืองเป็นเรื่องของทุกคน
- ข. การไฟฟ้ามอบความสุขให้ทุกครัวเรือน
- ค. บ้านคือสถานที่ที่มีความรักและความอบอุ่น
- ง. ความกตัญญูทศเวทเป็นเครื่องหมายของคนดี

๕. ข้อความต่อไปนี้ไม่มีคำนามชนิดใด

“สาวมิสทินต้องลงเรือมา ๓ วัน เพื่อส่งแป้งหอม ๑๐๐ โหลให้แก่นางผีเสื้อสมุทรที่ถ้ำห้วยกะโหลก”

- ก. สมุหนาม
- ข. ลักษณะนาม
- ค. सामานยนาม
- ง. วิสามานยนาม

๖. คำนามที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

- ก. เธอกินข้าวหรือยัง
- ข. น้องชอบตื่นนอนตอนสาย ๆ
- ค. แมวเป็นสัตว์ที่เลี้ยงลูกด้วยนม
- ง. ครูดีนักเรียนที่ไม่ทำการบ้านส่ง

๗. ข้อใดมีคำนามทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค

- ก. เรานัดกันที่ร้านเดิม
- ข. ฉันแปลหนังสือหลายเรื่อง
- ค. เขายอมเสียสละทุกอย่างเพื่อลูก
- ง. ปลาฉลามเป็นสัตว์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก

๘. คำนามที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค

- ก. ตำรวจจับผู้ร้ายได้
- ข. เด็กเล็กๆ ชอบงอแง
- ค. สุนัขเป็นสัตว์ที่ซื่อสัตย์
- ง. นักเรียนชอบออกกำลังกายตอนเย็น ๆ

๙. ข้อใดเป็นคำนามที่ขยายคำกริยา

- ก. ปลากินเหยื่อ
- ข. เขาสวมแว่นตา
- ค. พี่บอกการบ้านน้อง
- ง. น้องชอบดื่มน้ำเวลากลางวัน

๑๐. ข้อใดเป็นคำนามที่ขยายนามอื่น

- ก. พี่บอกการบ้านน้อง
- ข. พวกเขาเป็นนักเรียน
- ค. ฉัน কিনาฬิกาแพงแล้ว
- ง. สุวรรณาเพื่อนฉันจะมาถึงบ่ายนี้

ใครทำข้อสอบได้บ้างครับ

นักเรียนมาดูเฉลยกันในหน้าต่อไปกันเลยนะครับ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค เล่มที่ ๑ คำนาม

ข้อ ๑	ก
ข้อ ๒	ก
ข้อ ๓	ก
ข้อ ๔	ง
ข้อ ๕	ก
ข้อ ๖	ค
ข้อ ๗	ง
ข้อ ๘	ก
ข้อ ๙	ค
ข้อ ๑๐	ง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนบทเรียนสำเร็จรูป
เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค เล่มที่ ๑ คำนาม

ข้อ ๑	ก
ข้อ ๒	ก
ข้อ ๓	ง
ข้อ ๔	ก
ข้อ ๕	ก
ข้อ ๖	ค
ข้อ ๗	ง
ข้อ ๘	ก
ข้อ ๙	ง
ข้อ ๑๐	ค

บรรณานุกรม

บรรเทา กิตติศักดิ์.(๒๕๓๕).**หลักภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๖.กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิช.

ปราณี บุญชุ่ม,ภาสกร เกิดอ่อน.(มปป).**หลักภาษาและการใช้ภาษารายวิชา ท ๑๐๑** .

พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

ปราณี บุญชุ่มและคณะ.(๒๕๓๕).**แบบฝึกพัฒนาการเรียนรู้วิชาภาษาไทยท ๑๐๑** .

กรุงเทพฯ : แม็ค.

ยศ พันธ์สรณ์. (๒๕๓๖).**ภาษาไทย ม. ต้น** . กรุงเทพฯ : แม็ค,

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๓๘).**ลักษณะนาม**.พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ครูสภา.

วิชาการ,กรม, กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๓๘).**หลักภาษาไทยเล่ม ๒**. กรุงเทพฯ :

ครูสภา.

วัชรพงศ์ โกมุทธรรมวิบูลย์ และคณะ. (๒๕๔๖). **แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ**

การเรียนรู้ภาษาไทยชั้นม. ๑. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

วิเชียร เกษประทุม. (๒๕๔๓). **คู่มือภาษาไทย ม. ๒** . ท ๒๐๓, ท ๒๐๔. กรุงเทพฯ :

พัฒนาศึกษา.

ศิริวรรณ ฉายะเกษตรินและคณะ.(๒๕๓๕).**ชุดฝึกทักษะกระบวนการรายวิชา ท ๑๐๑**

ภาษาไทย . กรุงเทพฯ :วัฒนาพานิช.

สุชาติ วงศ์สุวรรณ, สมชาย เทพแสง.(มปป).**คู่มือภาษาไทย ท ๒๐๓ - ๒๐๔**. กรุงเทพฯ :

ประสานมิตร.

อรุณี โพธิ์ทอง. (๒๕๓๖).**แบบทดสอบภาษาไทย ม.๑** . กรุงเทพฯ : แม็ค.

อุปกิตศิลปสาร , พระยา.(๒๕๔๕).**หลักภาษาไทย** . กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิช.

